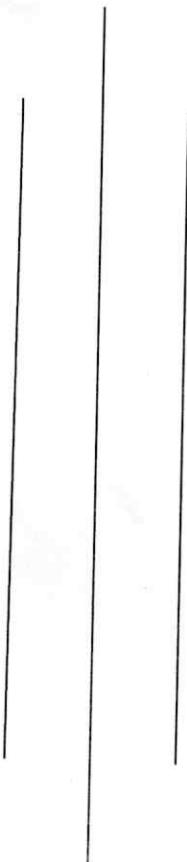

स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन कार्यविधि, २०८१

बागमती प्रदेश सरकार
युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय
प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्
बागमती प्रदेश
हेटौडा, नेपाल

स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना:

प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्, बागमती प्रदेशको आ.व. २०८१/८२ को स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम अन्तर्गत "स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरूका लागि मासिक निर्वाह भत्ता" शिर्षकमा विनियोजित बजेट ब्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न,

प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१ को दफा (११) को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि बनाइएको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम "स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन कार्यविधि, २०८१" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत पश्चात लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

- (क) "कार्यकारी समिति" भन्नाले स्वयंसेवक सेवाको कार्यक्रम सञ्चालन, कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी निर्णयहरू गर्न दफा ६ वमोजिम गठित समितिलाई बुझाउँछ ।
- (ख) "कार्यविधि" भन्नाले स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन कार्यविधि, २०८१ लाई बुझाउँछ ।
- (ग) "प्रदेश" भन्नाले बागमती प्रदेश सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "प्राविधिक सहयोग" भन्नाले स्वयंसेवक प्रशिक्षकबाट प्रदान गरिने सेवालाई जनाउँछ ।
- (ड) "मन्त्रालय" भन्नाले खेलकुद हर्ने मन्त्रालयलाई जनाउँछ ।
- (च) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समितिलाई जनाउँछ ।
- (छ) "स्वयंसेवक प्रशिक्षक" भन्नाले स्वतस्फूर्त रूपमा सुविधा लिई वा नलिई स्वयंसेवी क्रियाकलापमा संलग्न हुने व्यक्तिलाई जनाउँछ र सो शब्दले यस कार्यविधि अनुरूप विभिन्न खेलमा लामो समय देखि खेल्ने र खेलाउने कार्य गर्दै आएका खेल प्रशिक्षक समेतलाई जनाउँछ ।
- (ज) "निर्देशक समिति" भन्नाले स्वयंसेवक सेवाको कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नीतिगत मार्गदर्शन गर्न दफा ५ वमोजिम गठित समितिलाई बुझाउँछ ।
- (झ) "परिषद्" भन्नाले प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्, बागमती प्रदेशलाई जनाउनेछ ।
- (ज) "सचिव" भन्नाले प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् बागमती प्रदेशको प्रशासन शाखामा काम गर्ने कर्मचारीलाई जनाउने छ ।
- (ट) "सदस्य सचिव" भन्नाले प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्, बागमती प्रदेश सदस्य सचिवलाई जनाउनेछ ।
- (ठ) "समिति" भन्नाले जिल्ला खेलकुद विकास समिति र प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्ले गठन गरेका अन्य समिति समेतलाई जनाउने छ ।

परिच्छेद -२

स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालनको उद्देश्य तथा क्षेत्र

३. स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालनका उद्देश्य र आधार :-

- (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा अन्तर्गत प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् र जिल्ला खेलकुद विकास समितिले संचालन गर्ने विभिन्न किसिमका खेलकुदहरूको प्रशिक्षण लिन चाहने ब्यक्तिहरूलाई स्वयंसेवक प्रशिक्षकबाट प्रशिक्षक गराई खेलकुदलाई समुदायस्तरमा खेलहरूको महत्व, खेलको व्यवसायिकता र खेलाडीहरूमा अनुशासन अभिवृद्धि गर्ने कार्य स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन कार्यविधिको मुख्य उद्देश्य हुनेछ ।
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम नियुक्ति हुने स्वयंसेवक प्रशिक्षकले प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् तथा अन्तर्गतका खेलकुद विकास समिति र अन्य समितिमा संचालन हुने खेलकुद सम्बन्धी तालिम, गोष्ठी र सेमिनार खेलकुद प्रशिक्षणका कार्यक्रमहरूमा परिषद्ले खटाएका जुनसुकै जिल्लामा खटिई आफ्नो दक्षता तथा क्षमताको प्रदर्शन गरी खेलकुदको विकास र विस्तारमा टेवा पुऱ्याउनु स्वयंसेवक प्रशिक्षकको विषय क्षेत्र हुनेछ ।

४. स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन गर्ने निकायको जिम्मेवारी: स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन गर्ने निकायहरूले देहाय बमोजिमको जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्नेछ:-

- (क) खटिई आएका स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरूलाई तत्काल जिम्मेवारी दिई काममा लगाउने,
- (ख) स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरूको कार्य सम्पादनको मूल्याङ्कन र सुपरिवेक्षण गर्ने,
- (ग) स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरूले पाउने तोकिए बमोजिमका सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउने,
- (घ) खटिई आएका स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरूलाई उपलब्ध अवसरहरूका आधारमा क्षमता तथा व्यक्तित्व विकासमा सहभागी गराउने,
- (ड) स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरूका पिरमर्का/ गुनासो सुनुवाई गर्ने,
- (च) स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन गर्ने निकायले चौमासिक रूपमा खेलकुद हेर्ने मन्त्रालयमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -३

संस्थागत व्यवस्था

५. निर्देशक समितिको गठन : (१) स्वयंसेवक सेवाको कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नीतिगत मार्गदर्शन गर्न देहाय बमोजिमको कार्यकारी समिति रहने छ :-

(क) माननीय मन्त्री, खेलकुद हेर्ने मन्त्रालय	-अध्यक्ष
(ख) सदस्य, प्रदेश नीति तथा योजना आयोग (जनशक्ति हेर्ने)	-सदस्य
(ग) सचिव, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	-सदस्य
(घ) महाशाखा प्रमुख, खेलकुद हेर्ने मन्त्रालय	-सदस्य
(ड) महाशाखा प्रमुख/ अधिकृत प्रतिनिधि, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	-सदस्य
(च) महाशाखा प्रमुख/ अधिकृत प्रतिनिधि, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	-सदस्य
(छ) सदस्य-सचिव, प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्	-सदस्य-सचिव

- (२) निर्देशक समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार विभिन्न मन्त्रालय तथा निकायका प्रतिनिधि र विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम गठित निर्देशक समितिको बैठकको सञ्चालन र व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- (क) अध्यक्षको निर्देशनमा सदस्य-सचिवले समितिको बैठक बोलाउने छ ।

६. कार्यकारी समितिको गठन : (१) स्वयंसेवक सेवाको कार्यक्रम सञ्चालनमा व्यवस्थापकीय निर्देशन एवम् निर्णय गर्न देहाय बमोजिमको कार्यकारी समिति रहनेछ :-

(क)	सदस्य सचिव, प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्	-संयोजक
(ख)	अधिकृत प्रतिनिधि, खेलकुद हेत्ते मन्त्रालय	-सदस्य
(ग)	कार्यालय प्रमुख, प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्	-सदस्य
(घ)	तालिम तथा खेलकुद प्रतियोगिता शाखा प्रमुख, परिषद्	-सदस्य
(ङ)	प्रशासन तथा खेलकुद विकास शाखा प्रमुख, परिषद्	-सदस्य सचिव
- (२) कार्यकारी समितिको बैठकको सञ्चालन र व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- (क) संयोजकको निर्देशनमा सचिवले समितिको बैठक बोलाउनेछ ।
- (ख) कार्यकारी समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।
- (ग) कार्यकारी समितिले बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि आफै तय गर्नेछ ।

७. कार्यकारी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : दफा ६ बमोजिम गठित कार्यकारी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) परिषद्लाई आवश्यकता अनुसार स्वयंसेवक प्रशिक्षक मागको १५ दिने सूचना प्रकाशन गर्ने,
- (ख) निवेदन प्राप्त भएपछि तोकिएको योग्यता तथा अनुभवलाई आधारमानी स्वयंसेवक प्रशिक्षकको नियुक्तिको लागि तयार गरिएको सूची प्रकाशन गर्ने,
- (ग) निर्देशक समितिबाट निर्धारित स्वयंसेवक प्रशिक्षकको कोटा तथा खेलको स्वयम् सेवक प्रशिक्षक छनौट तथा नियुक्ति सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- (घ) छनौट भएका स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई आवश्यकता अनुसार जुनसुकै ठाउँमा प्रशिक्षण तथा खेलकुद गतिविधि सञ्चालन गर्न खटाउने,
- (ङ) स्वयंसेवक प्रशिक्षकको म्याद थप सम्बन्धी निर्णय गर्ने,
- (च) निर्देशक समितिले तोके बमोजिमको स्वयंसेवक प्रशिक्षकसम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने आदि ।

परिच्छेद -४

स्वयंसेवक प्रशिक्षकको छनौट तथा नियुक्तिको व्यवस्था

८. स्वयंसेवक प्रशिक्षकको व्यवस्थापन : (१) यस कार्यविधि बमोजिम परिषद्गां स्वयंसेवक प्रशिक्षक कार्यक्रममा विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही परिषद्ले आगामी राष्ट्रिय खेलकुद, प्रदेश खेलकुदका खेलाडी प्रशिक्षण गराउन आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन तोकिएको योग्यता र अनुभव बमोजिम नियुक्ति प्रक्रिया मार्फत गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेशको पद संख्या तथा खेल निर्धारण गर्दा निर्देशक समितिले स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको परिधिभित्र रही गर्नेछ ।

९. आवेदकको सूचीकरण : (१) स्वयंसेवक सेवा अन्तर्गत स्वयंसेवकको रूपमा काम गर्न इच्छुक व्यक्तिलाई सम्बन्धित पदको लागि प्रमाणित योग्यता सहित सूचीकृत गरिने छ । सामान्यतया सूचीकरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) सूचीकरणका लागि समय-समयमा सार्वजनिक सूचना मार्फत् जानकारी गराइनेछ,
- (ख) आवेदकले सूचीकरणका लागि आवेदन दिनुपर्नेछ,
- (ग) एक पटक सूचीकृत भइसकेपछि दुई वर्षसम्म आवेदनको वैधता रहनेछ,
- (घ) प्राप्त आवेदन छानविन/रुजु गरी सो उपर स्वीकृति/अस्वीकृतिको निर्णय हुनेछ,
- (ङ) स्वीकृत आवेदनको विषयक्षेत्रगत तथा योग्यतागत विवरण तयार गरिनेछ,
- (ज) जिल्लागत सूची तयार गर्दा नागरिकताको ठेगानालाई आधार मानिनेछ,
- (झ) बसाइसराई र वैवाहिक सम्बन्धको आधारमा ठेगाना यकिन गर्दा पछिल्लो ठेगानालाई आधार लिइनेछ ।

१०. स्वयंसेवक प्रशिक्षक हुने योग्यता: (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा अन्तर्गत परिचालन गरिने स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरुको योग्यता देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) नेपाली नागरिक भएको,
- (ख) प्रशिक्षकको तालिम प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र तथा अनुमतिपत्र
- (ग) सम्बन्धित खेलको दक्षता, अनुभव हासिल गरेको हुनपर्ने ।

११. स्वयंसेवक प्रशिक्षक छनौटको आधार: (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा अन्तर्गत परिचालन गरिने स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरुको छनौटको आधार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) शैक्षिक योग्यता १० अंडे
  - कक्षा ८ वा सो भन्दा मुनी - २ अंडे
  - कक्षा १० वा सो सरह - ४ अंडे
  - कक्षा १२ वा सो सरह - ६ अंडे
  - स्नातक तह वा सो सरह - ८ अंडे
  - स्नाकोत्तर वा सो भन्दा माथि - १० अंडे
- (ख) तालिम: सम्बन्धित खेलको तालिम लिएको प्रमाणपत्रको आधारमा निम्नानुसार २० अंडे प्रदान गरिनेछ:
  - एक हसा वा सो भन्दा कम -५ अंडे
  - एक महिने तालिम वापत - १० अंडे
  - तीन महिने तालिम वापत - १५ अंडे
  - तीन महिना भन्दा बढि अवधिको तालिम वापत- २० अंडे
- (ग) अनुभव:- अनुभव वापत प्रतिवर्ष ४ अंडेका दरले बढीमा २० अंडे
- (घ) पदक विजेता: १० अंडे

राष्ट्रिय प्रतियोगिता:

- कास्य - २ अंडे
- रजत - ३ अंडे
- स्वर्ण - ५ अंडे

अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगिता:

- कास्य - ५ अंडे
- रजत - ७ अंडे
- स्वर्ण - १० अंडे

- (ङ) शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण -बढीमा २० अंडे
- (च) अन्तर्वार्ता वापत - २० अंडे (४० प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी अंक प्रदान गर्नुपरेमा कारण खुलाउनु पर्नेछ ।)

(२) अन्तर्वार्ता समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) कार्यालय प्रमुख, प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्	- संयोजक
(ख) परिषद्को कार्यालयबाट मनोनित सम्बन्धित खेलक्षेत्रको विज्ञ	- सदस्य
(ग) मन्त्रालयको अधिकृत प्रतिनिधि	- सदस्य

(३) शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षणकोलागि आवश्यकता अनुसार कार्यकारी समितिले शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

(४) शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण र अन्तर्वार्ताका लागि आवश्यकता अनुसार संक्षिप्त सूची प्रकाशन गर्न सकिनेछ ।

(५) अन्तर्वार्ता समितिले स्वयंसेवक प्रशिक्षक नियुक्तिका लागि कार्यकारी समिति समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।

१२. स्वयंसेवक प्रशिक्षकको नियुक्ति : (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा अन्तर्गत परिचालन हुने स्वयंसेवक प्रशिक्षकको नियुक्ति प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) कार्यकारी समितिले आवश्यकता अनुसार स्वयंसेवक प्रशिक्षकको नियुक्तिको निर्णय गर्नेछ ।
- (ख) नियुक्त भएका स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई परिषद्ले प्रदेशभित्र जुनसुकै ठाउँमा खटाउनेछ ।
- (ग) नियुक्तिपत्र दिँदा सामान्य अभिमुखीकरण कार्यक्रम गरी दिइनेछ ।
- (घ) सम्बन्धित निकायलाई नियुक्तिपत्रको बोधार्थ र छुट्टै सूचना दिइनेछ ।
- (ङ) जिल्लाको स्वयंसेवक संयोजकलाई परिचालन सम्बन्धमा छुट्टै सूचना दिइनेछ ।
- (च) नियुक्तिका मितिले १५ दिनभित्र नियुक्तिपत्र नवुझे स्वतः रद्द हुनेछ र सो स्थानमा वैकल्पिक उम्मेदवार नियुक्त गरिनेछ ।
- (छ) एक आ.व. पूरा गरिसकेका स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई पुन अर्को आ.व. का लागि नविकरण गर्दा दफा ६ बमोजिमको कार्यकारी समितिमार्फत कार्यमुल्याङ्कनको स्पष्ट आधार र बस्तुगत मापदण्ड बनाई सो को आधारमा मात्र नविरण गर्न सकिने छ ।
- (ज) कार्यावधि पूरा नभई एवम् जानकारी नगराई सेवा छाडी जानेलाई छाड्नुपर्ने पर्यास र मनासिव कारण वाहेको अवस्थामा बाँकी अवधिको लागि पुनः नियुक्त गरिने छैन ।
- (झ) नियुक्त भई न्यूनतम ६ महिना काम गरे पश्चात् मात्र अनुभवको प्रमाणपत्र दिइनेछ ।

१३. स्वयंसेवकको अवकाशः (१) कार्यकारी समितिले स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई देहाय बमोजिमको अवस्थामा अवकाश दिन सक्नेछ :-

- (क) चालु आ.व. पूरा भएमा,
- (ख) खटाएको कार्यस्थलमा सूचना नदिई लगातार १५ दिनसम्म अनुपस्थित भएमा,
- (ग) सन्तोषजनक रूपमा कार्यसम्पादन नगरेमा,
- (घ) दफा १७ विपरित खराब आचरण प्रदर्शन गरेमा,
- (ड) खटिएको कार्यालयले कारण खुलाई अवकाश दिने सिफारिस गरेमा र उक्त सिफारिस कार्यकारी समितिले उपयुक्त ठहन्याएमा,
- (च) अनुसूची-२ बमोजिमका कार्यशर्तहरु सम्बन्धित कार्यशर्त गर्ने व्यक्तिले पूरा नगरेमा ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क) बाहेको अवस्थाको कारणले अवकाश पाएमा निज उक्त सेवाको लागि पुनः नियुक्ति गरिने छैन ।

परिच्छेद -५ सेवा, शर्त र सुविधा

१४. स्वयंसेवक प्रशिक्षकको सेवा शर्त : (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षकको अधिकतम सेवा अवधि एक आ.व. को हुनेछ ।

(२) बजेट विनियोजन भएको अवस्थामा परिपद्ले कार्य प्रकृतिका आधारमा आवश्यकता अनुसार उपदफा (१) बमोजिमको अवधिमा नबढ्ने गरी पुनः नियुक्ति गर्न वा म्याद थप गर्न सक्नेछ ।

१५. स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई दिइने सुविधा : (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई अनुसूची -१ बमोजिमको मासिक निर्वाह भत्ता तथा अन्य सेवा सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।

- (२) स्वयंसेवक प्रशिक्षकले पालन गर्नुपर्ने कार्यशर्तहरु अनुसूची -२ बमोजिम हुनेछ ।
- (३) यो कार्यविधि बमोजिम नियुक्त स्वयंसेवक प्रशिक्षकको मासिक निर्वाह भत्ता लगायतको सुविधा प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् मार्फत पठाइनेछ ।
- (४) स्वयंसेवक प्रशिक्षकले आफूले गरेको कामको मासिक प्रतिवेदन खटिएको कार्यालयलाई बुझाएपछि मात्र खटिएको संस्था/कार्यालयले मासिक निर्वाह भत्ता उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१६. स्वयंसेवक प्रशिक्षकको लागि विदाको व्यवस्था : (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षकलाई देहाय बमोजिमका विदाहरुको सुविधा रहनेछ :-

- (क) घर विदा : रुजु हाजिरीको आधारमा १२ दिन काम गरेपछि १ दिन घर विदा,
  - (ख) विरामी विदा : रुजु हाजिरीको आधारमा प्रत्येक महिनामा १ दिन विरामी विदा,
  - (ग) किरिया विदा : आफ्नो रीति र परम्परा अनुसार बढीमा १५ दिन किरिया विदा,
  - (घ) प्रसुति विदा : सुत्केरी हुनु अघि र पछि गरी महिला स्वयंसेवक प्रशिक्षकको हकमा ९८ दिन प्रसुति विदा पाउने छ ।
- (२) विदाको स्वीकृत : स्वयंसेवक प्रशिक्षकको विदाको स्वीकृत कार्यकारी समितिका संयोजक वा सम्बन्धित कार्यालयको प्रमुखबाट हुनेछ ।
- (३) स्वयंसेवक प्रशिक्षकले घर विदा र विरामी विदा संचित गरे वापत कुनै थप सुविधा पाउने छैन ।
- (४) एक आर्थिक वर्षभित्र पाउने विदा सोही आर्थिक वर्षभित्रमा उपभोग गरिसक्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद- ६

विविध

१७. स्वयंसेवक प्रशिक्षकको आचरण : स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा अन्तर्गत परिचालित स्वयंसेवक प्रशिक्षकहरुको कार्य एवं जिम्मेवारीलाई मर्यादित एवं परिणाममुखी बनाउने उद्देश्यले स्वयंसेवक प्रशिक्षकले अनिवार्य रूपमा पालना गर्नुपर्ने आचरण देहाय बमोजिम रहनेछन् :-
- (क) खेलाडी प्रति समान र सम्मानजनक व्यवहार गर्ने,
  - (ख) समय पालन र नियमितता,
  - (ग) इमान्दर, शिष्ट, नम्र, पारदर्शी र सदाचार व्यवहार अवलम्बन गर्नुपर्ने,
  - (घ) सार्वजनिक र अन्य निकायहरुको काम कारबाहीमा हस्तक्षेप गर्न नहुने,
  - (ङ) सामाजिक सद्व्यवहार र शान्ति व्यवस्थामा खलल् पुर्याउने काम गर्न नहुने,
  - (च) दलगत आस्था र सम्बद्धता राख्न नहुने,
  - (ङ) प्रदेश सरकारको विद्यमान नीतिको प्रतिकूल हुनेगरी व्यवहार नगर्ने ,
  - (च) खेल अनुशासनको पालना गर्ने ,
  - (छ) समय अनुसार परिस्कृत हुने रिफ्रेसर कोर्समा सहभागी हुन पर्ने ।
१८. निःशुल्क स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा : स्वयंसेवक प्रशिक्षण सेवा निःशुल्क गर्न चाहने व्यक्ति वा संघ-संस्थाबाट आशयपत्र लिई परिपद्वाटे खटाउन सक्नेछ ।
१९. विशेष परिस्थितिमा स्वयंसेवक प्रशिक्षकको परिचालन : (१) कुनै सरकारी निकायबाट विशेष परिस्थितिमा छोटो अवधिका लागि स्वयंसेवक प्रशिक्षकको माग भई आएमा कार्यकारी समितिले रोष्टरमा रहेका सम्बन्धित विषयका प्रशिक्षक मध्येवाट बढीमा तीन महिनासम्मका लागि स्वयंसेवक प्रशिक्षक नियुक्त गरी काममा लगाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको परिस्थितिमा स्वीकृत वार्षिक बजेटभित्र रही निर्देशक समितिको स्वीकृतिमा कुल कार्यक्रममा थप व्ययभार नपर्ने गरी कार्यकारी समितिले स्वयंसेवक नियुक्त गर्न सक्नेछ ।
२०. अनुगमन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालक निकाय तथा स्वयंसेवक प्रशिक्षकको अनुगमन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- (क) स्वयंसेवक प्रशिक्षकले गरेको कार्यहरुको अनुगमन स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन गर्ने निकायबाट गरिनेछ ।
  - (ख) सम्बन्धित निकायबाट स्वयंसेवक प्रशिक्षकले गरेका कार्यको अनुगमन भए/नभएको विषयमा परिपद्वाट आवश्यकता अनुरूप स्वयं वा तेस्रो पक्ष संलग्न गराई स्थलगत अनुगमन गर्नेछ ।
  - (ग) स्वयंसेवक प्रशिक्षक परिचालन गर्ने निकायबाट चौमासिक रूपमा अनुगमन प्रतिवेदन परिपद्मा पठाउनु पर्नेछ ।
  - (घ) देश विकासमा स्वयंसेवक प्रशिक्षक सेवा अन्तर्गत परिचालित स्वयंसेवक प्रशिक्षकले पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा प्रत्येक आर्थिक वर्षमा कार्यकारी समितिले परिषद्वा पेश गर्नु पर्नेछ ।

बागमती प्रदेश, नेपाल
इवा तथा खेलकुद मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल

२१. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्ने क्रममा कुनै बाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।
२२. कार्यविधिमा संशोधन: यस कार्यविधिको कुनै दफा वा उपदफामा संशोधनको आवश्यकता परी संशोधन गर्न परेमा आर्थिक दायित्व पर्ने विषय भए आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको राय सहमति लिइ मन्त्रिस्तर निर्णयद्वारा मन्त्रालयले गर्नेछ ।

(दफा १५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

स्वयंसेवक प्रशिक्षकको निर्वाह भत्ता

क्र.स.	स्वयंसेवक प्रशिक्षकको योग्यता	जिल्लाको वर्गीकरण		
		'घ' वर्ग	'ड' वर्ग	'च' वर्ग
१.	अन्तर्राष्ट्रीय प्राविधिक प्रशिक्षक/२० वर्ष भन्दा माथि अनुभव भएका प्राविधिक प्रशिक्षक	२३,०००/-	२२,४००/-	२१,८००/-
२.	राष्ट्रीय प्राविधिक प्रशिक्षक/१५ वर्ष भन्दा माथि अनुभव भएका प्राविधिक प्रशिक्षक	२२,४००/-	२१,८००/-	२१,२००/-
३.	१० वर्ष भन्दा माथि अनुभव भएका प्राविधिक प्रशिक्षक	२१,८००/-	२१,२००/-	२०,६००/-
४.	५ वर्ष भन्दा माथि अनुभव भएका प्राविधिक प्रशिक्षक	२०,६००/-	२०,०००/-	१९,४००/-
५.	५ वर्ष भन्दा कम अनुभव भएका प्राविधिक प्रशिक्षक	१८,२००/-	१७,६००/-	१७,०००/-

जिल्लाको वर्गीकरण

'घ' वर्गमा पर्ने जिल्लाहरू

१. रसुवा

'ड' वर्गमा पर्ने जिल्लाहरू

१. रामेछाप

२. दोलखा

३. सिन्धुपाल्चोक

४. काभ्रेपलान्चोक

५. धादिङ

६. सिन्धुली

७. तुवाकोट

'च' वर्गमा पर्ने जिल्लाहरू

१. मकवानपुर

२. चितवन

३. काठमाडौं

४. ललितपुर

५. भक्तपुर

द्रष्टव्य: उल्लेखित जिल्लाको वर्गीकरण राष्ट्रीय विकास स्वयंसेवक परिचालन कार्यविधि, २०७४ अनुसार
गरिएको हो ।

(दफा १५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

खेलकुद स्वयंसेवक प्रशिक्षकको कार्यशर्तहरू:

- क) सम्बन्धित खेलको अन्तर्राष्ट्रीय महासंघको नियमानुसार खेल प्रशिक्षण गराउनु पर्नेछ ।
- ख) खेलाडीहरूलाई ग्रेडिङ लगायतको परीक्षा तथा तालिमको शुल्क निर्धारण गर्दा परिषद्को स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
- ग) खेल जाँगरण पैदा गर्ने मुख्य भूमिका स्वयंसेवक प्रशिक्षकको हुनेछ ।
- घ) देश तथा समाजमा आइपर्ने प्राकृतिक विपत्तिहरूमा स्वयंसेवक प्रशिक्षक आफै र मातहतका खेलाडीहरू परिचालन स्वस्फूर्त गर्नुपर्ने छ ।
- ङ) खेल अनुसारको पोशाक अनिवार्य प्रयोग गर्नु गराउनु पर्नेछ ।
- च) राज्यको प्रचलित कानूनको अधिनमा रही खेल गतिविधि संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- छ) प्रशिक्षणका गतिविधि तस्विर सहितको मासिक प्रतिवेदन जिल्ला खेलकुद विकास समिति मार्फत परिषद्मा पठाउनु पर्नेछ ।